

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Den overordnede baggrund for forslaget

Der har været en forsøgsordning med en GUX-idrætslinje, som efter forsøgsperiodens udløb er gjort permanent fra skoleåret 2021-2022.

Formålet med idrætslinjen er at kombinere en ungdomsuddannelse med muligheden for at dyrke idræt på højt niveau og på den måde sikre, at eleven både har mulighed for at dygtiggøre sig fagligt og inden for sin idræt. Idrætslinjen er tilrettelagt på den måde, at den gymnasiale uddannelses normale forløb på 3 år er forlænget med 1 år, så den varer 4 år. Idrætslinjen udbydes på GUX-Nuuk.

GUX-Nuuk har udarbejdet en procedure, som er blevet anvendt til udvælgelse af de ansøgere, der skulle tilbydes en plads på idrætslinjen. Ansøgerne skal, som ved optagelse på andre studieretninger på den gymnasiale uddannelse, opfylde betingelserne for at blive optaget på en gymnasial uddannelse. Herefter bliver ansøgerne udvalgt på baggrund af nogle betingelser, som fremgår af GUX-Nuuks hjemmeside og Elite Sport Greenlands hjemmeside.

Det fremgår af GUX-Nuuks hjemmeside vedrørende idrætslinjen, at for at blive optaget på idrætslinjen skal ansøgeren vedlægge en motiveret ansøgning, hvor ansøgeren fortæller om, hvorfor ansøgeren ønsker at gå på idrætslinjen. Derudover skal ansøgeren også sende en udtalelse fra sin træner, hvor træneren kommer med en beskrivelse af ansøgeren som atlet, vedkommendes bedrifter og fremtidsudsigter. Først herefter vurderes ansøgningerne, og der foretages udvælgelse af elever til idrætslinjen. De ansøgere, der ikke tilbydes en plads på idrætslinjen, vil blive tilbudt optagelse på en anden studieretning.

I løbet af 2023 har ressortdepartementet behandlet en klagesag, hvor en ansøger til GUX-idrætslinjen har fået afslag på sin ansøgning på grund af vedkommendes sportslige kompetencer. Departementet er i forbindelse med behandlingen af klagesagen blevet opmærksom på, at der bør fastsættes regler om supplerende betingelser for at kunne blive optaget på GUX-idrætslinjen, og at det er nødvendigt at skabe et klart hjemmelsgrundlag herfor.

Formålet med forslaget er derfor at sikre klar hjemmel til at fastsætte regler om supplerende betingelser for optagelse på idrætslinjen og på eventuelle andre fremtidige studieretninger af mere end 3 års varighed, hvor der også kan være behov for supplerende betingelser.

Samtidig er det fundet hensigtsmæssigt at få lovfæstet, at det 4. år på en 4-årig studieretning benævnes 4. G, og at de to sidste semestre benævnes 7. og 8. semester.

2. Hovedpunkter i forslaget

a) Gældende ret

Gældende ret består af Inatsisartutlov nr. 13 af 22. november 2011 om den gymnasiale uddannelse som ændret ved Inatsisartutlov nr. 4 af 30. maj 2014, Inatsisartutlov nr. 31 af 9. december 2015 og Inatsisartutlov nr. 16 af 27. november 2020 (Gymnasieloven). Hovedloven og ændringerne heraf er sammenskrevet i Selvstyrets lovbekendtgørelse nr. 10 af 29. september 2021 af Inatsisartutlov om den gymnasiale uddannelser.

Det fremgår af § 8, stk. 1, i Gymnasieloven, at en ansøger kan blive optaget på den gymnasiale uddannelse, hvis ansøger mindst har opnået karakteren E i projektopgaven, i alle afsluttende standpunktskarakterer i 10. klasse og i alle afsluttende obligatoriske prøver. Rektor kan dispensere fra betingelserne i § 8, stk. 1, når ansøgeren i nogle få tilfælde har opnået en karakter, der er lavere end E, og rektor vurderer, at ansøgerens kvalifikationer som helhed er tilstrækkelige til at gennemføre den gymnasiale uddannelse. Ansøgere, der opfylder betingelserne i § 8, stk. 1, har retskrav på at blive optaget.

Det fremgår af § 9, at ansøgere, som ikke bliver optaget ved retskrav, kan blive optaget på uddannelsen efter en optagelsesprøve stillet af den gymnasiale uddannelse. Ansøgere, der består optagelsesprøven, har ikke retskrav på at blive optaget, men kan optages, hvis der er kapacitet til det på den gymnasiale uddannelse.

Alle ansøgere, der bliver optaget på den gymnasiale uddannelse, skal gennemføre 1. semester, der er fælles for alle ansøgere, hvorefter de følger et studieretningsforløb efter deres ønske, jf. § 15, stk. 1.

Der er ikke i Gymnasieloven fastsat regler om supplerende betingelser for at kunne optages på bestemte studieretninger. Der er heller ikke i Gymnasieloven fastsat regler, der hjemler fastsættelse af supplerende betingelser.

Der er ikke i Gymnasieloven fastsat regler om, hvad 4. år på en gymnasial uddannelse og semestre på 4. år betegnes.

b) Forslaget

Forslaget giver hjemmel for Naalakkersuisut til at fastsætte regler om supplerende betingelser for optagelse på studieretninger, der varer mere end 3 år. Dette vil aktuelt være relevant for idrætslinjen. Idrætslinjen er en 4-årig gymnasial uddannelse, som tilrettelægges, så de lovgivningsmæssige krav til en gyldig gymnasial uddannelse til enhver tid opfyldes, herunder optagelseskrav i henhold til §§ 8-9. Idrætslinjen er målrettet elever, der dyrker idræt på højt plan eller har potentiale til at være på eliteniveau, og på baggrund heraf er der behov for at

fastsætte supplerende betingelser for optagelse på idrætslinjen. På samme måde kan der være behov for supplerende betingelser for optagelse på studieretninger, som kræver nogle forudsætninger, der rækker ud over adgangskravene i §§ 8-9.

Ved etablering af hjemmel til at fastsætte disse supplerende betingelser for at kunne komme i betragtning til idrætslinjen eller andre studieretninger af mere end 3 års varighed, der måtte blive udbudt, vil Naalakkersuisut kunne fastsætte, hvilke supplerende betingelser der skal opfyldes for at kunne blive optaget på den pågældende studieretning.

En elev, der efter at have gennemført 1. G eller 2. G efter aftale med rektor afbryder undervisningen i indtil 2 år, kan ved starten af 2. G – henholdsvis 3. G – fortsætte sin gymnasieuddannelse på den gymnasieskole, hvor eleven allerede er optaget, eller på en anden skole. På samme måde foreslås det, at en elev der går på en 4-årig uddannelse ved starten af 4. G kan fortsætte sin gymnasieuddannelse på den gymnasieskole, hvor eleven allerede er optaget, eller på en anden skole.

Endvidere foreslås § 15 ændret, så den stemmer overens med de 8 semestre, der er for elever på idrætslinjen, som er en 4-årig uddannelse i modsætning til en almindelig GUX-uddannelse, der er en 3-årig uddannelse.

Endelig foreslås et nyt § 53, stk. 2, hvor rektor får mulighed for at nægte en elev oprykning fra 3. G til 4. G.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser for miljøet, naturen eller folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

Borgerne kan forvente bedre gennemsigtighed i forhold til endelig udvælgelse af ansøgere til GUX-idrætslinjen. Tilsvarende gælder for andre studieretninger af mere end 3 års varighed, hvor der måtte blive fastsat regler om supplerende betingelser for optagelse på den gymnasiale uddannelse. Når Naalakkersuisut udnytter bemyndigelsesbestemmelsen, vil retssikkerheden for ansøgerne således blive sikret.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Det vurderes, at der ikke er andre væsentlige konsekvenser af forslaget.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden 18. juni til 16. juli 2024 været offentligt tilgængeligt på høringsportalen og fremsendt til relevante høringsparter, jf. bilag 2.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen giver hjemmel til at fastsætte regler om supplerende betingelser for optagelse på studieretninger af mere end 3 års varighed. Behovet for supplerende betingelser kan være til stede, når det er påkrævet at have yderligere forudsætninger end optagelsesbetingelserne i §§ 8-9, for at kunne følge med på den pågældende studieretning.

I forhold til idrætslinjen er hjemmelsbestemmelsen indsat med det primære formål at kunne supplere de betingelser, der gælder for optagelse på idrætslinjen, og som fastsættes i bekendtgørelsesform. De supplerende betingelser skal kunne relateres til ansøgerens idrætsmæssige kundskaber, for eksempel en udtalelse fra klubtræner, beskrivelse af hvor meget tid og hvor mange ressourcer der bruges til idrætten osv.

På samme måde vil andre supplerende betingelser for andre studieretninger også skulle relateres til den pågældende studieretning.

Til nr. 2

Bestemmelsen er en konsekvensrettelse efter idriftsættelse af den 4-årige idrætslinje. En elev, der efter at have gennemført 3. G på en studieretning, der varer 4 år, efter aftale med rektor afbryder undervisningen i indtil 2 år, får mulighed for ved starten af 4. G at fortsætte sin gymnasiale uddannelse, hvor eleven allerede er optaget, eller på en anden skole. På samme måde som en elev, der efter at have gennemført 1. G eller 2. G efter aftale med rektor har afbrudt undervisningen i indtil 2 år, kan genoptage sin undervisning.

Til nr. 3

Bestemmelsen præciserer, at for studieretninger, der varer 4 år, betegnes det sidste studieår som 4. G, og udgør uddannelsens 7.-8. semester. Øvrige udbudte studieretninger varer 3 år, hvor studieretningsforløbet udgør 2.-6. semester som hidtil.

Til nr. 4

Hvis en elev, der går på en studieretning, der varer mere end 3 år, ikke har opnået tilstrækkeligt udbytte af det hidtil gennemførte uddannelsesforløb som helhed, kan rektor endvidere nægte en elev oprykning fra 3. G til 4. G, på samme måde som det gælder for elever på den almene gymnasiale uddannelse, jf. stk. 1.

Til § 2

Det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2025 med henblik på, at Inatsisartutloven træder i kraft så betids, at der kan fastsættes regler om supplerende

betingelser for idrætslinjen, inden den næstkommende ansøgningsfrist til den gymnasiale uddannelse.

Forslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Forslaget</i>
	§ 1 I Inatsisartutlov om den gymnasiale uddannelse, jf. Selvstyrets lovbekendtgørelse nr. 10 af 29. september 2021, foretages følgende ændringer:
	1. Efter § 9 indsættes: ” § 9 a. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om supplerende betingelser, udover de i §§ 8 og 9 nævnte, for optagelse på studieretninger, der varer mere end 3 år.”
§ 10, stk. 2: <i>Stk. 2.</i> En elev, der efter at have gennemført 1. G eller 2. G efter aftale med rektor afbryder undervisningen i indtil 2 år, kan ved starten af 2. G - henholdsvis 3. G - fortsætte sin gymnasieuddannelse på den gymnasieskole, hvor eleven allerede er optaget, eller på en anden gymnasieskole.	2. I § 10, stk. 2, indsættes som 2.pkt.: ”En elev, der efter at have gennemført 3. G på en studieretning, der varer 4 år, efter aftale med rektor, afbryder undervisningen i indtil 2 år, kan ved starten af 4. G fortsætte sin gymnasieuddannelse på den gymnasieskole, hvor eleven allerede er optaget, eller på en anden gymnasieskole.”
§ 15, stk. 1-3: § 15. Uddannelsen organiseres i et 1. semester, der er fælles for alle elever, og et efterfølgende studieretningsforløb, som vælges af den enkelte elev blandt de forløb, som gymnasieskolerne udbyder og opretter, jf. § 29. Studieretningsforløbet udgør uddannelsens 2.-6. semester. <i>Stk. 2.</i> 1.-, 3.- og 5. semester løber fra uddannelsesårets begyndelse til og med 31. december. 2.-, 4.- og 6. semester løber fra 1. januar til og med uddannelsesårets afslutning. <i>Stk. 3.</i> 1.-2. semester betegnes 1. G, 3.-4. semester betegnes 2. G, og 5.-6. semester betegnes 3. G.	3. § 15, stk. 1-3, affattes således: ” Uddannelsen organiseres i et 1. semester, der er fælles for alle elever, og et efterfølgende studieretningsforløb, som vælges af den enkelte elev blandt de forløb, som gymnasieskolerne udbyder og opretter, jf. § 29. Studieretningsforløbet udgør uddannelsens 2.-6. semester. For studieretninger, der varer 4 år, udgør studieretningsforløbet uddannelsens 2.-8. semester. <i>Stk. 2.</i> 1.-, 3.-, 5.- og 7. semester løber fra uddannelsesårets begyndelse til og med 31. december. 2.-, 4.-, 6.- og 8. semester løber fra 1. januar til og med uddannelsesårets afslutning.

	<p><i>Stk. 3.</i> 1.-2. semester betegnes 1. G, 3.-4. semester betegnes 2. G, 5.-6. semester betegnes 3. G, og 7.-8. semester betegnes 4. G.”</p>
<p>§ 53. Rektor kan nægte en elev oprykning fra 1.G til 2.G eller fra 2.G til 3.G, hvis det vurderes, at eleven ikke har opnået et tilstrækkeligt udbytte af det hidtil gennemførte undervisningsforløb som helhed. Det er en nødvendig, men ikke tilstrækkelig forudsætning for at nægte oprykning, at gennemsnittet af elevens standpunktskarakterer i semestret eller det hidtidige forløb er lavere end bestå-grænsen.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om rektors adgang til at nægte en elev oprykning, herunder om hvilke eventuelle tilbud om yderligere undervisning eleven skal modtage.</p>	<p>4. I § 53 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:</p> <p>” <i>Stk. 2.</i> For studieretninger, der varer mere end 3 år, kan rektor endvidere nægte en elev oprykning fra 3. G til 4. G, jf. stk. 1.”</p> <p>Stk. 2 bliver herefter til stk. 3.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2025.</p>

Høringsnotat

Forslaget har været i offentlig høring i perioden 18. juni til 16. juli 2024 hos følgende høringsparter:

GUX Aasiaat
KTI GUX Sisimiut
GUX Nuuk
GUX Qaqortoq
Elite Sport Greenland
Avannaata Kommunia
Kommune Qeqertalik
Qeqqata Kommunia
Kommuneqarfik Sermersooq
Kommune Kujalleq
KANUNUPE
Ilisimatusarfik
PI/SPS
Aqqut
Sulisitsisut/Grønlands Erhverv
NUSUKA
Børnerettighedsinstitutionen MIO
Tilioq
Ældretalsmanden
Rådet for Menneskerettigheder

Herudover har forslaget i samme periode været tilgængeligt på Naalakkersuisuts høringsportal.

Der er ved høringsfristens udløb modtaget hørings svar, som er indsendt af følgende høringsparter:

Sulisitsisut/Grønlands Erhverv, Tilioq, Qeqqata Kommunia og Kommune Qeqertalik.

Sulisitsisut/Grønlands Erhverv og Tilioq har ikke bemærkninger til forslaget.

Qeqqata Kommunia støtter op om forslaget.

Kommune Qeqertalik bemærker, at den foreslåede tekst til § 10, stk. 2, 2. pkt. ikke giver elever på 4-årige studieretninger mulighed for at afbryde undervisningen indtil 2 år efter gennemført 1. G eller 2. G, hvorefter de kan fortsætte på gymnasieuddannelsen. Forslaget skal opsætte samme mulighedsramme for elever på 4-årige studieretninger, som elever på

studieretninger, der varer 3 eller 2 år. Kommune Qeqertalik mener, at den foreslåede tekst kan føre til unødvendige fortolkninger.

Det skal hertil bemærkes, at elever på 4-årige uddannelser ikke alene vil have mulighed for at fortsætte på 4. G men også vil have mulighed for efter aftale med rektor at fortsætte på 2. G eller 3. G på den gymnasieskole, hvor eleven allerede er optaget, eller på en anden gymnasieskole. Forslaget til bestemmelsen er en tilføjelse til allerede gældende bestemmelse, så elever på uddannelser af mere end 3 års varighed får samme mulighed for at fortsætte den gymnasiale uddannelse som elever, der tager en 2-årig eller 3-årig gymnasial uddannelse.

I forhold til forslaget § 53, stk. 2, bemærker Kommune Qeqertalik, at forslaget kan skrives sammen med stk. 1. Kommune Qeqertalik mener også, at det vil være hensigtsmæssigt, at der tages et valg om lovgivningsteksten skal kunne indeholde studieretninger, der varer mere end 4 år, eller om det kun skal kunne indeholde studieretninger, der varer 4 år.

Det skal hertil bemærkes, at baggrunden for tilføjelsen af stk. 2, skal ses som en tilføjelse til den ordinære 3-årige gymnasiale uddannelse. Forslaget vil give mulighed for studieretninger der varer mere end 3 år, men på nuværende tidspunkt er der kun etableret en idrætslinje der varer 4 år. Hvis der på et senere tidspunkt bliver oprettet en studieretning, der varer mere end 4 år, kan det overvejes, om der er behov for at tilpasse bestemmelsen herfor.